

PROGRAM

KLUBU ŠKOLSTVÍ A VĚDY
BEDŘICHA VĀCLAVKA

na měsíc

LEDEN

1979

ROH - KLUB ŠKOLSTVÍ A VĚDY BEDŘICHA VĀCLAVKA
V BRNĚ, LENINOVA 34
PSC 659 48

TELEFON 570 21

VÝSTAVY

Komise pro ochranu a tvorbu životního prostředí ObV SSM Brno V. ve spolupráci s Botanickým ústavem ČSAV — OBL a KŠVBV pořádá ve výstavní síni fotografickou výstavu pod názvem

„Poznejme a chraňme studánky Moravského krasu“
ve dnech 3. — 10. ledna 1979

Záštitu nad výstavou převzal ObV KSC Brno V. a ONV Brno V. Zahájení se koná 3. ledna v 10 hodin

Výstava otevřena denně kromě soboty a neděle od 10 do 17 hodin.

•
Klub esperanta KŠVBV pořádá ve dnech 12. - 26. ledna ve výstavní síni výstavu **„Mezinárodní jazyk dneška“**

Výstava podá názorný obraz dnešního stavu, možností a perspektiv esperanta.

Zahájení výstavy se koná 12. ledna v 17 hodin.

Otevřena denně kromě soboty a neděle od 10 do 17 hodin

•
Kroužek sběratelů drobné grafiky vystavuje ve vestibulu KŠVBV kresby a grafiky brněnského výtvarníka **Ivo Karna**. Výstavu uvede 2. ledna v 18 hodin PhDr. Milan Daňhel.

•
Na chodbách KŠVBV jsou vystaveny práce skupiny učitelů výtvarníků Jihomoravského kraje.

JAZYKOVÁ BARIÉRA

Klasická skupina a společný jev

Text of the article 'Klasická skupina a společný jev'.

Jazykové nářečí

Text of the article 'Jazykové nářečí'.

Text of the article 'Jazykové nářečí'.

Čtení a gramatické zásady

Text of the article 'Čtení a gramatické zásady'.

Společenské životní problémy

Text of the article 'Společenské životní problémy'.

Psychologická Analýza

Komparativní

Empirismus I

Text of the article 'Empirismus I'.

Lékaři

PROJEKTY

Stavby nových

Text of the article 'Stavby nových'.

Klasická skupina

Diferenciální analýza

Průmysl

Recenzované - Interlingua

Sublingva

Jan Janovský

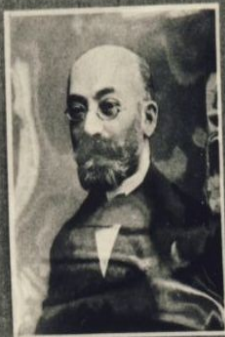
K. J. J.

Text of the article 'K. J. J.'.

pisemných kursů esperanta

OKTADO

ZAČÁTKY

1887 *Lázár Ludvík Zamenhof*

ESPERANTO

"Výsledek činnosti tří generací"

LITERATURA

1887 - první číslo časopisu 'La Esperanto' (1889) vydáno v Varšavě. První číslo bylo věnováno památce L. Zamenhova. První číslo bylo vydáno v Varšavě, první číslo bylo vydáno v Varšavě. První číslo bylo vydáno v Varšavě.

První číslo časopisu 'La Esperanto' (1889) vydáno v Varšavě. První číslo bylo věnováno památce L. Zamenhova. První číslo bylo vydáno v Varšavě, první číslo bylo vydáno v Varšavě. První číslo bylo vydáno v Varšavě.

200 publikací ročně

První číslo časopisu 'La Esperanto' (1889) vydáno v Varšavě. První číslo bylo věnováno památce L. Zamenhova. První číslo bylo vydáno v Varšavě, první číslo bylo vydáno v Varšavě. První číslo bylo vydáno v Varšavě.

Slovní zásoba

Mluvnice

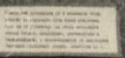
Pravidla

Theodor Ĉejka

První literatura

Esperantský překlad jde do celého světa

První číslo časopisu 'La Esperanto' (1889) vydáno v Varšavě. První číslo bylo věnováno památce L. Zamenhova. První číslo bylo vydáno v Varšavě, první číslo bylo vydáno v Varšavě. První číslo bylo vydáno v Varšavě.

První číslo časopisu 'La Esperanto' (1889) vydáno v Varšavě. První číslo bylo věnováno památce L. Zamenhova. První číslo bylo vydáno v Varšavě, první číslo bylo vydáno v Varšavě. První číslo bylo vydáno v Varšavě.

První číslo časopisu 'La Esperanto' (1889) vydáno v Varšavě. První číslo bylo věnováno památce L. Zamenhova. První číslo bylo vydáno v Varšavě, první číslo bylo vydáno v Varšavě. První číslo bylo vydáno v Varšavě.

PR

NI KANTU de ESPERANTO

NI KANTOS ESPERANTE

20 bulgarka esperanto teatro

1998

NI KANTU de ESPERANTO

NI KANTOS ESPERANTE

20 bulgarka esperanto teatro

1998

NI KANTU de ESPERANTO

NI KANTOS ESPERANTE

20 bulgarka esperanto teatro

1998

ORGANIZACE

Universala Esperanto-Asocio

40-karabacka societo

UNESCO

... (text) ...

... (text) ...

Revizoro
 ... (handwritten text) ...
 ... (handwritten text) ...

27-velomnich a zajimovych spolecnostech

... (text) ...

... (text) ...

DĚLNICKÉ HNUTÍ

"Snad pro nikoho na světě nemá náš demokratický boj ještě takový význam jako pro dělníky, a důvodem se domníváme, že právě tyto dělníci mají největší zájem o naši hnutí. Dělníci nejen potají udělejí své esperanto, ale také více než jiné mají podvědomě a silně esperantistické zemy."
L. L. Zamenhof / 1910

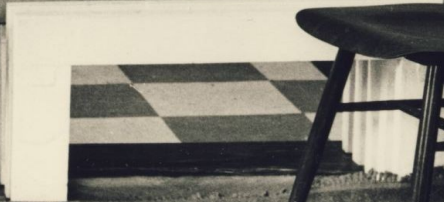
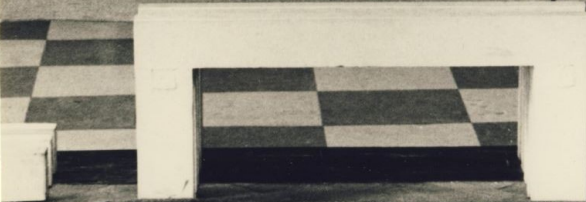
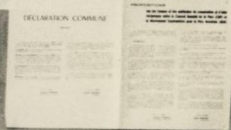
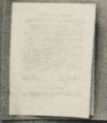
"V mezinárodním dělnickém hnutí se esperanto začalo používat zvláště v období 20. a 30. let minulého století. V tomto období se esperanto stalo jazykem mezinárodních dělnických hnutí a bylo používáno v mnoha zemích. V současnosti se esperanto používá v mnoha zemích a je stále velmi populární."/>

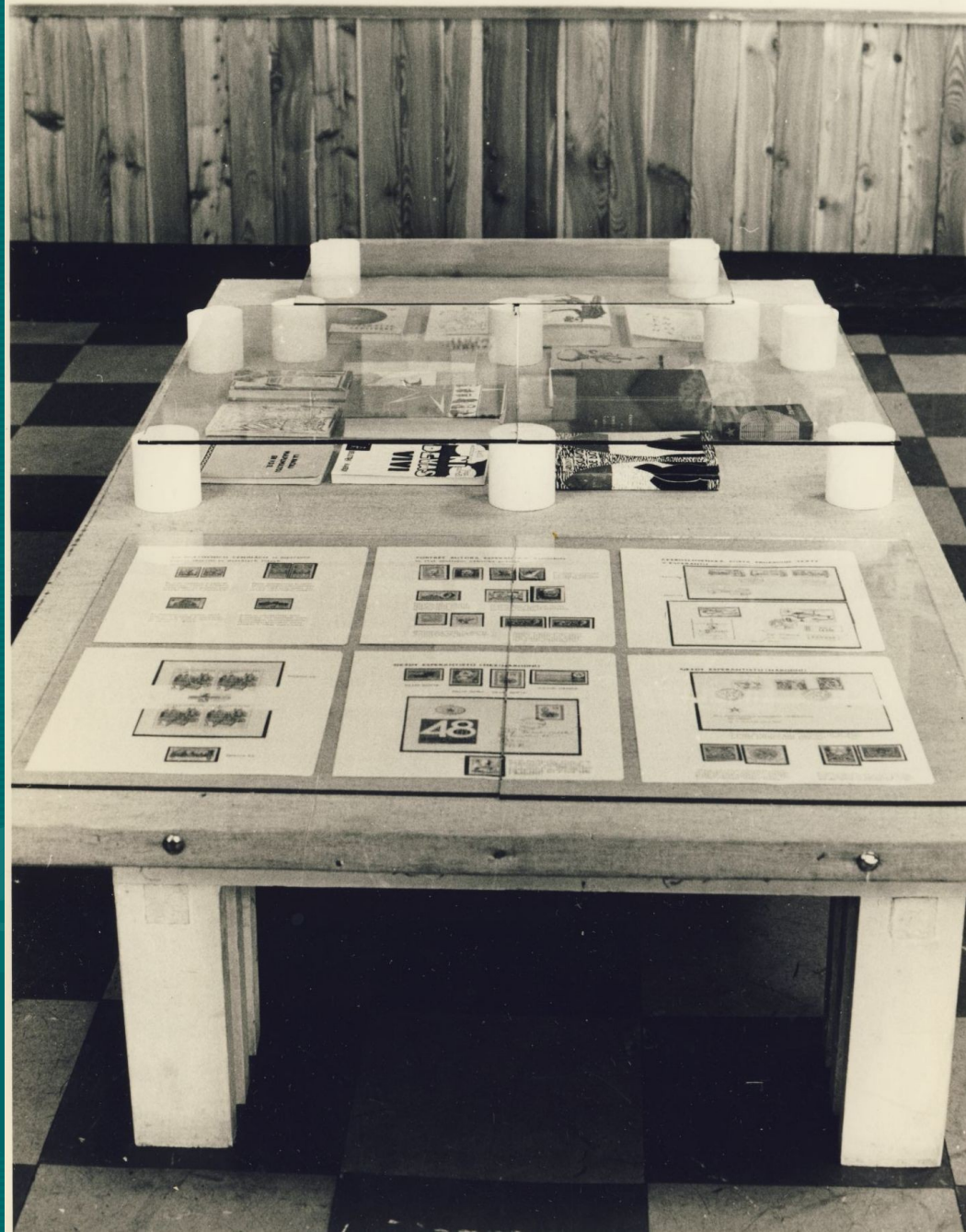

MÍROVÉ HNUTÍ

Monopaco Esperantista Mirovo (MEM)

MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ

Solvino spedy

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Text block with several lines of small print, likely a list or schedule.

Mezinárodní setkání

Text block with several lines of small print, likely a list or schedule.

Generala Specimeno
14-23 Aprilo 1979
57 fakaj ekspozicioj
Majo 1978 - Aprilo 1979

M
LA
F

CO ŘEKLI

Endre Ady

Proz je síla své vůle, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!

ENDRE ADY

René Sarruse

„Neznamená to! Endre Ady má být nejen o myšlení, ale i o životě - už se opozuje!“

Zachariev Ed. Cechovskij

„Proz je síla své vůle, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!“

Albert Einstein

„Pro mezinárodní komunikaci je mezinárodní porozumění s pomocí mezinárodního jazyka nejen užitečné, ale samozřejmé. Esperanto je nejlepší jazykem pro všechny mezinárodní jazyky.“

Maxim Gorkij

„Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!“

Ku Sin

„Esperanto mi je velice sympatické. Právě je velmi prosím. Za svou
s pomocí esperanto je možná spíše něžná, předtím, než se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!“

Leo Tolstoj

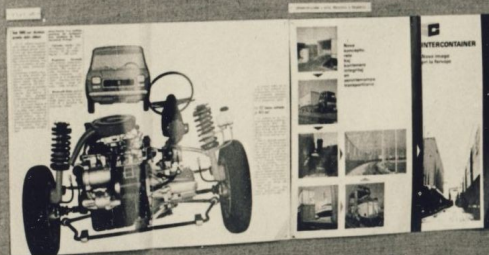
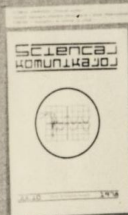
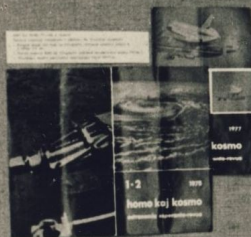
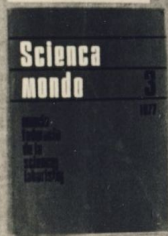
„Esperanto je tak krásná a krásná, že když jsem viděl, že každý, kdo chce žít, musí žít v esperantu, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!
Když se stímá světlo, a světlo své myšlenky má být světlo, kterým bych žil!“

VĚDA A TECHNIKA

Delbořné akce s použitím exponátu v roce 1978:

17-25. IV.	Seminář: Vědecké aspekty exponátu	Akershoop, NDR
2. VII-12. VIII.	Mezinárodní letní univerzita	Chau de Fonds, Švýcarsko
29. VII-28. VIII.	1. Mezinárodní interlingvistická konference	Budapešť, MLR
5. VIII-5. VIII.	Mezinárodní letní univerzita	Varna, BLR
6. VIII-27. VIII.	Letní univerzitní kursy	Liège, Belgie
9. IX-8. X.	Seminář: Použití exponátu ve škole a technice	Zlín, KSSE

BRNO

1901-První spolek esperantistů rakouských

Josef Hybeš

Club esperantistů ŽSU BV
Levinova 34
659 48 Brno

Nový Tyžník spolku esperantistů v Brně
[Text of the newspaper article]

Stanovy
Národního spolku esperantistů
[Text of the club's statutes]

ČESKOSLOVENSKÝ ESERANTISTICKÝ SPOLEK
[Text of the Czechoslovak Esperantist Society]

SALUTON EL BRNO
[Handwritten note or letter]

ESERANTISTICKÝ SPOLEK
[Text of the Esperantist Society]

PROGRAM
[List of activities and dates]

ROVNOST
[Newspaper clipping]

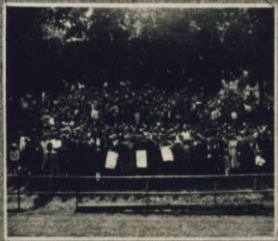
ROVNOST
[Newspaper clipping]

ROVNOST
[Newspaper clipping]

DOM
brněnských
učitelů
[Newspaper clipping with photos of a building and a group of people]

Jak se naučit esperanto?

ESPERANTO JE JEDINÁ SVĚTOVÁ JAZYKOVÁ RODINA...
[List of steps to learn Esperanto]

První a druhý ročník Esperantistů v Brně
[Caption for the group photo]

Učíme se esperantsky
[Book cover for Esperanto learning materials]

Tematické bloky výstavy

1. JAZYKOVÁ BARIÉRA

Úvod do problematiky vzniku myšlenky mezinárodního jazyka. Náklady na dosavadní řešení mnohojazyčnosti, nevýhody aplikace jiných národních jazyků ve funkci mezinárodního. Doklady z činnosti OSN.

2. PROJEKTY

Pokusy o vytvoření mezinárodního jazyka, hlavní jeho projekty.

3. ZAČÁTKY

Vznik esperanta a první jeho stoupenci u nás.

4. ESPERANTO

Přehled o struktuře esperanta, jeho charakteristika.

5. LITERATURA

Charakteristika dnešní esp. literatury přeložené a původní, role mezinárodního jazyka jako prostředníka při šíření kultury.

6. MLUVENÝ JAZYK

Ukázky dokumentující, že esperanto není jen jazyk psaný: použití na divadle, v rozhlasu, v hudbě apod.

7. ORGANIZACE

Přehled o organizovanosti esp. hnutí, až znásobuje jeho možnosti využití.

8. NA CESTY

Aplikace v mezinárodním cestovním ruchu.

9. DĚLNICKÉ HNUTÍ

Přehled o pokrokových tradicích našich esp. svazů.

10. MÍROVÉ HNUTÍ

Přehled o primární nutnosti boje za mír a využití esperanta v mírovém hnutí.

11. MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ

Aplikace esperanta v mezinárodním životě. Světové sjezdy.

12. NOVÁ GENERACE

Aplikace esperanta mezi mládeží, vyučování dětí.

13. VĚDA A TECHNKA

Aplikace esperanta ve vědě a technice.

14. CO ŘEKLI

Hodnotící výroky významných postav světové kultury o esperantu.

15. /Mapa světa se sídly esp. svazů/

16. ČSSR

Esperantské hnutí v ČSSR: ČES a ZE SSR.

17. BRNO

Historie a přítomnost esp. hnutí v Brně (První spolek, Hybeš). Závěrem informace, jak se esperantu naučit.

Svislé panely, příp. plochy:

1. JAZYKOVÁ BARIÉRA

Psané texty: Různost jazyků a jazyková jednota
Jazykové potíže
Oficiální a pracovní jazyky
Mezinárodní kontakty rostou
Psychologické hledisko
Hospodárnost
Rovnoprávnost?
Řešení -

Strojopisy č. 1 - 7, kopie výstřižků č. 1 - 2

2. PROJEKTY

Psané texty: Stovky projektů
René Descartes
Jan Ámos Komenský + fotografie
Gottfried Wilhelm Leibniz
Volapük
Ido
Occidental-Interlingue
Interlingua

Strojopisy č. 8 - 9

Ébliogr. leták UK Brno - úvod

Komenio kaj Int. lingvo

Kopie titulních listů učebnic několika projektů

3. ZAČÁTKY

Psané texty: 1887 Doktoro Esperanto
Lazar Ludwik Zamenhof + fotografie
Theodor Čejka

Strojopisy č. 10 - 12

Pohlednice - skupina českých esperantistů

Kopie titulních listů prvních učebnic esperanta

4. ESPERANTO

Psané texty: Výsledek činnosti tří generací

Slovní zásoba

Mluvnice

Pravopis

Strojopisy č. 13 - 16

Kopie výstřižku č. 3

Dvojitá pohlednice s mluvnicí esperanta

5. LITERATURA

Psané texty: 200 publikací ročně

Původní literatura

Esperantský překlad jde do celého světa

Strojopisy č. 17 - 21

Prospekty esp. publikací

Pozn.: Ukázky esp. publikací na polovině přilehlého
vodorovného panelu.

6. MLUVENÝ JAZYK

Psané texty: Rozhlas

Divadlo

Gramofonové desky

Magnetofonové záznamy

Zpěvníky

Film

Strojopis č. 22

Výstřižky č. 4 - 5

Přehled esp. vysílání (kopie z čas. Esperanto)

Prospekty rozhlasových stanic (Varšava, Bern)

2 obaly gramofonových desek (Litova kanto, Ni kantu...)

2 zpěvníčky (orig.)

2 kopie stran esp. písní (z archívu prof. Scheibera)

2 divadelní prospekty, 1 vstupenka (z 63. UK)

7. ORGANIZACE

Psané texty: Universala Esperanto-Asocio

40 národních svazů

27 odborných a zájmových společností

UNESCO

Rezoluce 1954 (plný text)

Strojopisy č. 23 - 27

Přehled odborných a zájmových společností

Prospekt o UEA (Konstruu kun ni)
Text dokládající spolupráci UEA s UNESCO

8. NA CESTY

Psaný text: Další rozvoj mezinárodního cestovního ruchu
není myslitelný bez racionálního dorozumívání

Kopie výstřižku č. 6

18 puristických prospektů

1 obálka brožury

1 pohlednice

9. DĚLNICKÉ HNUTÍ

Psané texty: /Výňatek z dopisu L.L.Z.:/

"Snad pro nikoho na světě nemá náš demokratický jazyk takový význam jako pro dělníky, a doufám, že dříve či později bude dělnictvo nejsilnější oporou našeho hnutí. Dělníci nejen poznají užitečnost esperanta, ale také více než jiní vycítí podstatu a ideu esperantismu."

L.L. Zamenhof /1910/

V mezinárodním dělnickém hnutí se esperanta začalo používat začátkem století. Ve dvacátých a třicátých letech zaznamenalo toto hnutí největší rozmach. Po porážce fašismu na tyto tradice navazují esperantské svazy socialistických zemí.

Strojopis: Stať o německém dělnickém hnutí (J. Klement)

Fotografie z májového průvodu

2 oficiální esp. dokumenty ze SSSR (přílohy Moscow News)

10. MÍROVÉ HNUTÍ

Psaný text: Mondpaca Esperantista Movado /MEM/

Strojopisy č. 28 - 30

Společné prohlášení - ang., franc. a ruský text

Obálka s fotografií Romeše Čandry

2 obálky čas. Paco

Obálka čas. Por la paco

Publikace Fina akto, Koncize pri MEM, Kio estas MEM

11. MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ

Psané texty: Světové sjezdy

Mezinárodní setkání

Strojopis č. 31

Přehled světových sjezdů (z ročenky UEA)

6 fotografií ze 63. UK ve Varně

1 pohlednice sjezdového paláce

- 1 výtisk Informa Bulteno
- 2 oficiální sjezdové publikace (Bulteno, lx otevřená)
- 1 výstřižek o 63. UK
- 3 fotografie z esp. setkání (m.j. Žilina)
- 8 prospektů mezinárodních setkání a sjezdů

12. NOVÁ GENERACE

Psané texty: Vyučování ve školách
Dětská literatura
Letní tábory

Strojopis č. 32 - 33

Výstřižky č. 7 - 9

1 dětská knížka

2 obálky čas. Juna Amiko

1 obálka publikace Junularo (NDR)

1 fotografie ze 63. UK

1 pohlednice (Somera Esperanto-Tendaro)

1 bulletin Koncize

4 prospekty (TEJO, SET s přihláškou)

13. VĚDA A TECHNKA

Psaný text: Odborné akce s použitím esperanta v roce 1978
/6 položek/

Kopie výstřižku č. 10

6 časopisů n. sborníků

7 firemních prospektů, vše s průvodním textem

14. CO ĤEKLI

Psané texty: Endre Ady (+ výrok) + fotografie

Henri Barbusse (+ výrok)

Konstantin Ed. Ciolkovskij (+ výrok)

Albert Einstein (+ výrok) + fotografie

Maxim Gorkij (+ výrok) + fotografie

Lu Sin (+ výrok) + fotografie

Lev Nikolajevič Tolstoj (+ výrok) + fotografie

15. /Mapa světa/

"Mondmapo" se zelenými vlaječkami (sídla nár. esp. svazů)

Bo obou stranách panelu svislé pásy pohlednic (v růžkách na papíru)

16. ČSSR

Psané texty: Český esperantský svaz
Zváz esperantistov SSR

Strojopisy č.

Ukázky časopisů a publikací obou svazů

Fotografie z činnosti v r. 1978 (63. UK, seminář Žilina)

Ukázky činnosti některých místních skupin

17. BRNO

Psané texty: 1901 - První spolek esperantistů rakouských
Josef Hybeš + fotografie

Klub esperantistů KŠV BV
Leninova 34

659 48 Brno

Jak se naučit esperanto?

Strojopisy č.

Kopie: Stanovy 1. spolku

Interpelace J. Hybeše + český překlad

4 zprávy z Rovnosti 1901

Fotografie ze sjezdu v Brně (s textem)

Výstřižek č.

Program EK leden - duben 1979

Leták UK Brno "Učíme se esperantsky"

Jubiléjní dopisní papír EK 1976

1 strana prospektu SET Lančov

Na začátku výstavy leták "Zelená do celého světa" s upozorněním
na rozsah výstavy. Kolem něho 2 pásy pohlednic.

Další pásy a jiný plakát mezi panelem č. 2 a 3.

Vodorovné plochy:

1. Mezi panely č. 1 - 8:

a) ukázky knih (pod skleněnými tabulemi podepřenými válečky
z pěnového polystyrénu)

b) 6 albových listů s expozicí poštovních známek s esp. tematikou

2. Před panelem č. 15:

ukázky esp. časopisů z různých zemí a oblastí.

2 poutače /v = 100 cm, š = 50 cm/ s textem:

VÝSTAVA

MEZINÁRODNÍ JAZYK

DNEŠKA

Dnešní stav a možnosti využití
esperanta

Výstavní síň KŠV 12. - 26. ledna
Zahájení 12. ledna v 17 hod.

Otevřeno pondělí - pátek

10-12, 12.30-17 hod.

Vstup volný

2 poutače /100 x 50 cm/ x 50 x 60 cm/
plakáty

Klub esperantistů KŠV

Vás zve na výstavu

MEZINÁRODNÍ JAZYK DNEŠKA

/Dnešní stav a možnosti využití
esperanta/

ve výstavní síni Klubu školství
a vědy B. Václavka, Leninova 34

od 12. do 26. ledna

Zahájení 12. ledna v 17 hod.

Otevřeno pondělí - pátek

10 - 12, 12.30 - 17 hod.

Vstup volný

4,5 ~ 2 cm

Jan Amos Komenský Gottfried Wilhelm Leibniz René Descartes
Stovky projektů Volapük Ido Occidental-Interlingue
Interlingua Esperanto Doktoro Esperanto 1887
Lazar Ludwik Zamenhof Theodor Čejka Slovní zásoba Mluvnice
Pravopis Universala Esperanto-Asocio UNESCO
27 odborných a zájmových společností 40 národních svazů
Mondpaca Esperantista Movado /MEM/ Paco Por la paco
Původní literatura Esperantský překlad kde do celého světa
200 publikací ročně Rozhlas Divadlo Gramofonové desky
Magnetofonové záznamy Film Zpěvníky Světové sjezdy
Mezinárodní setkání Vyučování ve školách Dětská literatura
Letní tábory Český esperantský svaz ~ Zváz esperantistov SSR
1901 - První spolek esperantistů rakouských Josef Hybeš

~~Křesťanství~~ Jak se naučit esperanto?

Klub esperantistů KŠV BV
Leninova 34

659 48 B r n o